

Moderato

S'ligt er - gets far - tay - et Der faynd vi a khay - e, Der
 Some - where crouch - ing, hid - ing The foe beast - like bid - ing The
 mau - zer er vakht in mayn hant Nor
 mau - zer keeps watch in my hand. Sud - den -
 plu - tsem ge - sta - po, Es firt a ge - shmids - tn Durkh
 ly the ge - sta - po Leads one whom they've trapped oh! Through
 fint - ter - nish dem ko - men - dant.
 dark - ness it's our com - man - dant.

Somewhere crouching, hiding
 The foe, beastlike, biding,
 The mauzer keeps watch in my hand -
 Suddenly the Gestapo
 Leads one whom they've trapped oh!
 Through darkness, it's our commandant.

With lightning the night
 Tears the ghetto with fright,
 There's danger about and fears mount.
 Dear friends so devoted,
 Chains must be exploded,
 And vanish must our commandant.

Night faded, it tore us,
 As death stood before us,
 The ghetto in fever did pant.
 In turmoil the ghetto -
 Commands the Gestapo:
 It's death or it's your commandant.

Then spoke up our Itsik
 As quick as a blink is
 "I must heed this edict, that's clear.
 I'll not forfeit your lives
 To the tyrants' cruel knives."
 To death he goes without fear.

Again, crouching, hiding
 The foe, beastlike, biding,
 Again mauzer guards in my hand.
 Now you're dear to me,
 My savior you must be,
 Now you must be my commandant.

S'ligt ergets fartayet
 Der faynd vi a khaye,
 Der mauzer er vakht in mayn hant,
 Nor plutsem geshtapo.
 Es firt a geshmidt
 Durkh fintsternish dem komendant.

Di nakht hot mit blitsn
 Dos geto tserisn,
 "Gefar!" - shrayt a toyer, a vant.
 Khaveyrim getraye
 Fun keytn bafrayen
 Farshvindn mit dem komendant.

Di nakht iz farfloygn,
 Der toyt far di oyg.
 Dos geto es fibert in brand.
 In umru dos geto.
 Es drot di geshtapo:
 "Toyt, - oder dem komendant!"

Gezogt hot dan Itsik -
 Un durkh a blits iz -
 "Ikh vil nit ir zolt tsulib mir
 Darfn dos lebn
 Dem soyne opgebn". . .
 Tsum toyt geyt shtolts der komandir!

Ligt vider fartayet
 Der faynd vi a khaye,
 Vakhst vider, mayn mauzer, in hant,
 Itst bist mir tayer.
 Zay du mayn bafrayer.
 Zay du itster mayn komendant!

ס'ליגט ערגעץ פארטייעט
 דער פינד ווי א חיה,
 דער מאוזער ער וואכט אין מיין האנט,
 נאָר פלוצעם געשטאַפּאַ,
 עס פירט אַ געשמידטן
 דורך פּינצטערניש דעם קאָמענדאַנט.

די נאַכט האָט מיט בליצן
 דאָס געטאָ צעריסן,
 געפאַר - שרייט אַ טויער, אַ וואַנט.
 חברים געטרייע
 פון קייטן באַפרייען,
 פאַרשווינדן מיט דעם קאָמענדאַנט.

די נאַכט איז פאַרפלויען,
 דער טויט פאַר די אויגן,
 דאָס געטאָ עס פּיבערט אין בראַנד.
 אין אומרו דאָס געטאָ,
 עס דראָט די געשטאַפּאַ:
 טויט - אָדער דעם קאָמענדאַנט!

געזאָגט האָט דאָן איציק -
 און דורך אַ בליץ איז -
 "איך וויל ניט איר זאָלט צוליב מיר
 דאַרפן דאָס לעבן
 דעם שונא אָפגעבן" . . .
 צום טויט גייט שטאַלץ דער קאָמאַנדיר!

ליגט ווידער פארטייעט
 דער פינד ווי א חיה,
 וואכסט ווידער, מיין מאוזער, אין האנט,
 איצט ביסט מיר טייער,
 זיי דו מיין באַפרייער,
 זיי דו איצטער מיין קאָמענדאַנט!

On July 16, 1943 the Gestapo arrested Itsik Vitnberg, the commander of the partisan forces in the Vilno ghetto. A group of partisans freed him on the way to prison. The next day the Gestapo threatened to liquidate the entire ghetto population if Vitnberg did not surrender. To avert the imminent bloodbath, Vitnberg sacrificed his life and surrendered. Words are by S. Kaczerginski (see note about author in *Friling*); the melody is based on a Russian song.